

СТАНОВИЩЕ

от проф. Елена Илиева Николова, доктор

Относно: Представеният за официална защита дисертационен труд от **Даринка Илиева Игнатова**, свободен докторант към Департамента за информация и усъвършенстване на учители, при Софийски университет „Св.Климент Охридски“, на тема **„Педагогическа технология за превенция на гръбначните изкривявания при 5-6 годишни деца в условията на детска градина“**, за присъждане на ОНС „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт), **научен ръководител доц. Костадин Кирилов Костов, доктор.**

Дисертационният труд разглежда въздействието на педагогическа технология създадена и апробирана от Игнатова с цел превенция на неправилното телодържание и на гръбначните изкривявания в процеса на растеж и развитие на 5-6 годишни деца в условията на педагогическите ситуации, предвидени по направление „Физическа култура“ съобразно Държавните образователни изисквания за предучилищна възраст.

Актуалността на избраната тема е несъмнена, имайки предвид, че само при системни занимания с физически упражнения, овладяване на умения и развиване на двигателни качества в този век на информационотехнологичен бум е възможно да се преодолеят негативните му страни – обездвижване, наднормено тегло, ранна хипертония, гръбначни изкривявания. Гръбначните изкривявания са често срещано заболяване сред децата и подрастващите. Това налага предприемането на сериозни превантивни и терапевтични мерки за справяне с този медико-социален и педагогически проблем. В този смисъл темата е с практическа дисертационност, защото наред с подчертаната актуалност е и с голямо значение за практиката в детските градини и за децата на изследваната възраст.

Дисертацията е в обем от 166 страници. Резултатите са представени в множество таблици и протоколи, онагледена е с рисунки, фигури и графики по повечето от които са изнесени в приложенията. Ползваната литература включва 90 заглавия, изнесени в приложения, от които 68 на кирилица и 22 на латиница. Съдържанието следва класическата структура. Дисертационният труд е структуриран в 4 глави. В първа глава „Теоретична постановка на проблема“, съдържанието е представено в 6 направления: систематизирани са знания за анатомо-физиологичната характеристика на гръбначния стълб; описани са анатомо-физиологичните особености и отклонения на опорно-двигателния апарат в детска възраст; изведена е честотата и разпределението на неправилната стойка и гръбначните изкривявания в ранна детска и предучилищна възраст; извършена е всеобхватна и задълбочена характеристика на 6-7 годишните деца, включваща шест взаимосвързани аспекти. В тях са дадени знания за физическото, социалното, емоционалното и интелектуалното развитие на децата от изследваната възраст. На базата на психологическите характеристики са посочени възможностите за обучение от педагогическа гледна точка, с акцент на игровата дейност като специфичен вид двигателна дейност. В логически план докторантът подробно разглежда особеностите на гръбначния стълб и гръдния кош при децата, както и причините за тяхната деформация, в това число и патокинезиологичните и патофизиологичните промени при неправилна стойка и гръбначни изкривявания. В последните две направления на първа глава, авторът описва по литературни данни методики и начини за подобряване на движението и

корекции на неправилната стойка и гръбначните изкривявания. Глава „Теоретична постановка на проблема“ несъмнено е с най-голяма тежест. Извършеният теоретико-методически анализ на литературни източници и синтезираните знания са предпоставка за успеха на разработката по темата, който се дължи в голяма степен на добрата подготовка на докторанта. Следва да се отбележи демонстрираната от Игнатова компетентност в областта на детската психология, педагогиката, теорията и методиката на физическото възпитание и кинезитерапията.

В глава втора „Методология на изследването“ докторантът представя резултати от анкетно проучване на родители и учители. Установеното положително отношение към необходимостта от превенция на гръбначните изкривявания при 5-6 годишни деца, обхванати в детска градина, приемам за мотивационна подкрепа с висок относителен дял, изясняваща обосновката на проблема. Взаимовръзката между учители, родители и деца осигурява подходяща практическа среда за постигането на добри резултати от всяка дейност, в това число и от прилагането на експерименталния модел, заложен в изследването, който е насочен към здравето на децата. Целта е ясно и точно формулирана. Задачите в правилна логическа последователност, очертават пътя на научното изследване за реализиране на поставената цел.

Изследвани са 100 деца от трета подготвителна възрастова група, диференцирани в две групи: експериментална и контролна. Проведен е едногодишен педагогически експеримент в реалните условия на заниманията в детска градина №164 „Зорница“. Експериментираният модел на изправителна гимнастика е описан прецизно и отговаря на метода на моделирането. Изведени са целта, задачите, описани са два комплекса от упражнения с изправителен характер, с посочен темп на изпълнение и съответна дозировка. Всяко упражнение носи свое наименование, подходящо за равнището на развитие на асоциативното мислене на децата от изследваната възраст. Общия брой на упражненията е 15 (9 основни и 6 допълнителни). Указано е в кои модули от направление „Физическа култура“ да бъдат включвани. Конкретизирани са изискванията към непосредственото изпълнение от методическо, организационно и градивно естество. За коректното прилагане на педагогическата технология е проведено обучение на участващите в експеримента учители.

Използвани са 11 показатели, които добре описват физическото развитие и двигателните качества на децата и носят информация за хемодинамиката, дишането, физиометричните и функционалните способности на изследваните лица.

В трета глава „Резултати и анализ“ са анализирани коректно получените резултати за физическото развитие и двигателните способности на децата от експерименталната и контролната групи. Извършен е сравнителен анализ въз основа на t критерия при равнище на достоверност 0,05.

Работната хипотеза е научно доказана. Изводите и препоръките са конкретни и логично следват получените резултати.

Имам някои забележки, които са от предимно техническо естество.

1. Възприетият начин за номериране на таблиците и графиките, както и липсата на номерация в приложенията, затруднява в известна степен проследяването на анализа.

2. Анализът на резултатите от анкетното проучване е много беден независимо, че таблиците с данните са достатъчно четими.

3. При описването на методите на изследването са пропуснати: теоретичния анализ на литературни и специализирани източници и анкетния метод. Недостатъчно ясно са описани математико-статистическите методи за обработка на данните.

Според мен теоретичните и научно-приложни приноси на дисертационния труд са следните:

Систематизираната богата база теоретични знания за децата от предучилищна възраст е особено ценна и може да се определи като принос с научно-приложен характер.

Създадената и научно доказаната педагогическа технология за превенция на гръбначните изкривявания при 5-6 годишни представлява принос с практико-приложен характер. Комплексите от изправителни упражнения обогатяват съдържанието на учебната програма към направление „Физическа култура“ за децата от подготвителните групи за училище.

Докторантът представя три научни публикации, свързани с профилактиката на неправилната стойка и гръбначните изкривявания на деца в предучилищна възраст, чрез средствата на физическото възпитание и спорта в рецензирани издания. Авторефератът отговаря на изискванията и отразява най-важното от дисертационния труд.

Представянето за публична защита на дисертационния труд на ас. Даринка Игнатова е в съответствие със заповед № РД 38-322 ат 17.05.2018г. на основание чл. 4 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (обн. ДВ.бр.38 от 21.05.2010г., изм. ДВ. бр.81 от 15.10.2010г., изм. ДВ.бр.101 от 28.12.2010г.) и решение на Департаментния научен съвет от 12.04.2018г., протокол №4 – Соф.университет „Св.Климен Охридски“.

В **заключение** трябва да отбележа, че на нашето внимание е предложен един завършен научен труд, отговарящ на изискванията за докторска дисертация.

Въз основа на всичко гореизложено давам положителна оценка на дисертацията на **Даринка Илиева Игнатова**, докторант към Департамент за информация и усъвършенстване на учители при Софийски университет „Св. Климент Охридски“, на тема **„Педагогическа технология за превенция на гръбначните изкривявания при 5-6 годишни деца в условията на детска градина“** и предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен **„доктор“** в област на висшето образование 1. „Педагогически науки“, 1.3. „Педагогика на обучението по физическо възпитание и спорт“.

Представил становището:

/проф. Елена Илиева Николова, доктор/

28.06.2018г.

София